

Матеріали

III МІЖНАРОДНОЇ МОЛОДІЖНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ



«ПЛАТОН МЕНІ ДРУГ, АЛЕ ІСТИНА ДОРОЖЧА»: між вірністю пам'яті та пошуком істини

3-4 березня 2025 року



Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів
і молодих учених філологічного факультету
Рада молодих вчених факультету іноземних мов

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної молодіжної конференції

**«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні аспекти
розвитку сучасних гуманітарних наук**

3-4 березня 2025 року



ЧЕРНІВЦІ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2025

УДК 167/168:7/9](082)
П 375

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(протокол №6 від 26 травня 2025 року)*

П 375 **«Платон мені друг, але істина дорожча»:** теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку сучасних гуманітарних наук : зб. матеріалів III Міжнародної молодіжної конференції (3-4 березня 2025 року, м. Чернівці). За заг. ред. Тичиніної А., Горохолінської І., Калинич К., Бешлей О., Христана Н., Луцана І. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2025. 340 с.

ISBN 978-966-423-966-7

У Збірнику представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі сучасної гуманітаристики: філософії, літературознавства, лінгвістики, релігієзнавства, богослов'я, культурології, історії.

Збірник містить матеріали* III Міжнародної молодіжної конференції, яка присвячена другій річниці діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених філологічного факультету. Конференція була організована та проведена Радою молодих вчених філологічного факультету та Радою молодих вчених факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Для науковців, докторантів, студентів гуманітарних спеціальностей.

ISBN 978-966-423-966-7

УДК 167/168:7/9](082)

** За якість і достовірність результатів дослідження
відповідальність несуть автори*

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ: ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Blidar (Moldavan) Crina Rozalia

THE LAND OF THE FOREST – BETWEEN THE LOYALTY OF MEMORY
AND THE SEARCH FOR TRUTH.....11

Mercus Radu

CULTURE MEMORY: DIALECTICS TRUTH, JUSTICE, AND RESPONSIBILITY 14

Praporščic Valeria

GOOD FAITH AND THE TRUTH IN INVOKING A JUSTIFICATORY IMPEDIMENT:
BETWEEN ETHICS, RESPONSIBILITY, AND LEGAL MEMORY18

Ончуленко Михайло

СОЦІАЛЬНІ ВИМІРИ ДЕСЕКУЛЯРИЗАЦІЇ: ПРОСЕКУЛЯРНИЙ
І ТРАДИЦІОНАЛІСТСЬКИЙ ПРОТЕСТАНТИЗМ21

Отрішко Юлія

ФЕНОМЕН ПАМ'ЯТІ У ФІЛОСОФСЬКІЙ СПАДЩИНІ Р. БАРТА
(ЗА РОБОТОЮ «ФРАГМЕНТИ МОВИ ЗАКОХАНОГО»)25

Попаденко Антон

ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ СУТНОСТІ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КРИЗЬ ПРИЗМУ ІДЕЇ «ГРИ В БІСЕР» Г. ГЕССЕ..... 27

Марченко Вероніка

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ.....32

Загребельна Інна

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ
В УКРАЇНІ КРИЗЬ ПРИЗМУ КІНЕМАТОГРАФА
(НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ЛАУРЕАТІВ ПРЕМІЇ «ЗОЛОТА ДЗИґА») 36

Федорчук Оксана, Семенюк Катерина

СУЧАСНІ КОМЕМОРАТИВНІ ПРАКТИКИ ПАМ'ЯТІ: ЕСТЕТИЧНИЙ АСПЕКТ40

Горохолінська Ірина

ТЕРАПЕВТИЧНА ФУНКЦІЯ РЕЛІГІЇ: СИНЕРГІЯ ФІЛОСОФСЬКОГО,
ЕСТЕТИЧНОГО, ВІРОСПОВІДНОГО ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО 43

СЕКЦІЯ: ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Cincu Robert

CONSENSUS, DIFFERENCE, AND THE APPARENT EROSION OF TRUTH 47

Bojanovska Tereza, Dahmer Adam

THE RISE AND FALL OF THE LINGUA FRANCA: HOW THE HUMAN SEARCH
FOR IDENTITY THROUGH LANGUAGE CAN INFLUENCE WHICH LANGUAGES
BECOME MINORITIZED, AND WHICH BECOME HEGEMONIC 50

Simone Stefano

T.S. ELIOT'S LANDSCAPES: FROM THE LANDSCAPE OF YOUTH
TO THE LANDSCAPE OF MATURITY 58

Веренчанська Олена

НАЦІОНАЛЬНА СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ РОСЛИННИХ СИМВОЛІВ
У ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ ВАСИЛЯ СТУСА..... 59

Коротчук Маргарита

МЕТОДИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ В ЛІТЕРАТУРІ
ТА РЕАЛЬНОСТІ: ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД..... 62

Мельник Іванна ПРО ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ РОМАНУ В. РАФЄЄНКА «МОНДЕГРІН»	65
Чолкан Валентина МОТИВ УТЕЧІ В ТВОРЧОСТІ РОКСОЛАНИ ЖАРКОВОЇ (НА МАТЕРІАЛІ КНИГИ «БІЖИ, ЕВРІДІКО!»).....	68
Нікоряк Анастасія, Нікоряк Наталія ІСЛАМ ЯК КОД ДО РОЗУМІННЯ АРХІТЕКТОНІКИ РОМАНУ «ПОКОРА» МІШЕЛЯ УЕЛЬБЕКА	70
Ольга Піх, Альона Тичініна МОТИВИ СТРАХУ І ЖОРСТОКОСТІ У РОМАНІ «ГОЛОДНІ ІГРИ» СЮЗАННИ КОЛЛІНЗ	74
Димовська Анна НОСТАЛЬГІЙНИЙ ПАФОС ОПОВІДАННЯ Б. ЛЕПКОГО «МОЯ ПЕРША ЯЛИНКА»	77
Мельник Ульяна НЕКЛАСИЧНІ ФОРМИ У ПОЕЗІЇ ІВАНА ДРАЧА (НА ПРИКЛАДІ ВІРША «БАЛАДА ПРО САР'ЯНІВ ТА ВАН-ГОГІВ» ЗІ ЗБІРКИ «СОНЯШНИК»)	80
Тичініна Альона МІЖ КАТАРСИСОМ І ТРАНСЦЕНДЕНЦІЄЮ: ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МИСТЕЦТВА	82
Шапоренко Анна, Калинич Катерина КОЛЕКТИВНА ПАМ'ЯТЬ І МОРАЛЬНІ ДИЛЕМИ: РЕКОНСТРУКЦІЯ ІСТИНИ, СПРАВЕДЛИВОСТІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У РОМАНІ «ЛЕГЕНДА ПРО ДАГАД ТРІКОН».....	84
Калинич Катерина МНЕМОНІЧНІ СТРАТЕГІЇ РОМАНУ В. Ґ. ЗЕБАЛЬДА «АУСТЕРЛІЦ»: ВЗАЄМОДІЯ КУЛЬТУРНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ	87
Наместюк Світлана ФІЛОСОФСЬКО-ОНТОЛОГІЧНІ КОНСТАНТИ ПОЕТИКИ ВІЙНИ	90
Захарюк Наталія ОБРАЗИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК ПАМ'ЯТІ У ТВОРЧОСТІ СТЕПАНА ЧАРНЕЦЬКОГО (НА МАТЕРІАЛІ ВІРШІВ ПЕРШОЇ ЗБІРКИ «В ГОДИНІ СУМЕРКУ»)	92
Бирбюк Христина, Тичініна Альона «ФІЛОСОФІЯ» ПОСТАПОКАЛІПСИСУ: ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ПИТАННЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА.....	95
Матвієшин Катерина, Нікоряк Наталія ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ТА ЇХ РУЙНУВАННЯ У РОМАНІ БЕРНАРДІН ЕВАРІСТО «ДІВЧИНА, ЖІНКА, ІНАКША»	99
Дзик Роман ПАМ'ЯТЬ У РОМАНІ ТАНІ МАЛЯРЧУК «ЗАБУТТЯ»	102
Ісапчук Юлія, Дробко Оксана ПРИГАДУВАННЯ ЯК СПОСІБ КОМУНІКАЦІЇ МІЖ ПОКОЛІННЯМИ У РОМАНІ ІСАБЕЛЬ АЛЬЄНДЕ «ЯПОНСЬКИЙ КОХАНЕЦЬ».....	105
Ісапчук Юлія, Гуцул Дар'я ПРОСТІР СПОГАДІВ ПРО ПОВСЯКДЕННЯ У РОМАНІ КЛАРИСЕ ЛІСПЕКТОР «ЧАС ЗІРКИ»	109
Віщак Юліанна ПАМ'ЯТЬ І ЗАБУТТЯ: ГЕНДЕРНА «ПОЛІТИКА» У ФЕМІНІСТИЧНИЙ НАУКОВІЙ ФАНТАСТИЦІ («ОПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ» МАРґАРЕТ ЕТВУД, «ДІВЧИНА, ЯКУ ПІДКЛЮЧИЛИ» ДЖЕЙМСА ТІПТРІ)	112

Горбатюк Марина

МЕТОНИМІЙНІСТЬ ОБРАЗУ КАСАНДРИ ЯК ІМАГОЛОГІЧНИЙ ПОРТРЕТ
ГУЦУЛІВ У РОМАНІ «ТОРІШНІЙ СНИГ» ГРЕГОРА ФОН РЕЦЦОРІ116

Забродін Максим

МОВА ІНТЕРВ'Ю: МОНОЛОГ КОМБАТАНТІВ ІЗ СУСПІЛЬСТВОМ
ПРО ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ІНСТИТУТУ МЕМОРІАЛІЗАЦІЇ119

Андріїва Святослава

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ТЕКСТУ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ121

Гречешнюк Ольга

ЛІТЕРАТУРА ЯК МЕДІУМ ПАМ'ЯТІ: ОСМИСЛЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ТРАВМ
У ПОСТТОТАЛІТАРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ123

Ilaş Alexandra-Maria

NARRATIVE MEMORY IN JOHN FOWLES' THE COLLECTOR:
INSTANCES OF NARRATIVE MANIPULATION126

Prisacariu Ioana-Alexandra

THE AMERICAN RELIGIOUS IMAGINARY AND THE POLITICAL FRAY: RECURRING
ARCHETYPES FROM THE PURITAN FATHERS TO THE MORAL MAJORITY130

Цівінська Юлія

РИТМИ, ЩО БЕРЕЖУТЬ ПАМ'ЯТЬ (КІЛЬКА ВІРШІВ ЗІ ЗБІРКИ
«СКРИПНИКІВКА» СЕРГІЯ ЖАДАНА)134

Івончак Настасія

ФУНКЦІЇ МОВЧАННЯ В «ЩОДЕННИКАХ» О. КОБИЛЯНСЬКОЇ136

Калуські Кароліна, Тичініна Альона

ПОЕТИКА КЛАСИЦИСТИЧНОЇ КОМЕДІЇ У ТВОРЧОСТІ ФРАНЦІШЕКА
ЗАБЛОЦЬКОГО: АНАЛІЗ П'ЄСИ «ФІРЦИК У СВАТАННІ» В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДРАМАТУРГІЇ XVIII СТОЛІТТЯ139

СЕКЦІЯ: РУМУНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ

Nemeş Alexandra Andrada, Dragomir Daria-Ioana,

Drăgulescu Paula-Andreea, Secoşan Marinela Amalia,

Brînzei Silvia-Lorena, Buruian Daniel-Sorin

THE RELATIONSHIP BETWEEN MEMORY AND MICRO-MYTHOLOGY142

Pelea Ioana-Lăcrimioara

INTERVIEW-BASED NARRATIVES: EXPLORING TRUTH, COLLECTIVE MEMORY,
AND CULTURAL REPRESENTATION IN POSTMODERN LITERATURE146

Pătrăucean Constantin-Andrei

SYMBOLIC THINKING WITHIN THE COLLECTIVE MENTALITY
OF THE HUTSLS FROM BUKOVINA149

Mîndrila Abel

COLECTIVE MEMORY AND TRUTH IN THE MUSEUM
OF THE ABANDONED SECRETS151

Moisa Diana, Grosu Liliana

MEMORII TESTAMENTARE ÎN PUBLICISTICA LUI GRIGORE VIERU155

Iurchevici Tatiana, Grosu Liliana

REPERE CULTURALE ÎN CREAȚIA LUI DUMITRU MATCOVSCHI159

Buburuzan Colțuneac Raluca Elena

LE POIDS DE LA VÉRITÉ DANS LES MAXIMES CONVERSATIONNELLES163

Smochină Mădălina Roxana

TRADUCEREA DISCURSULUI SPECIALIZAT MEDICAL: PROVOCĂRI ȘI DIFICULTĂȚI165

Щербанюк Кетелин

POEZIA LUI NICHITA STĂNESCU INSPIRATĂ DIN «MEMORIA ÎNDEPĂRTATĂ»
A RĂZBOIULUI169

Опаїць Віолетта

TIPOLOGII METAFORICE ALE MEMORIEI CULTURALE
ÎN OPERA LUI VASILE LEVIȚCHI172

СЕКЦІЯ: РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ТА БОГОСЛОВ'Я

Луцан Ігор

РОСІЙСЬКА ЦЕРКВА ЯК ФАКТОР ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ:
АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ УПЦ (МП) ПІД ЧАС ВІЙНИ175

Марчук Анатолій, Марчук Олександр

БІБЛІЙНІ ОСНОВИ КЛІНІЧНОГО ДУШПАСТІРСТВА177

Бойсин Ірина, Огірко Олег

ПРОБЛЕМИ ІСТИНИ В РЕЛІГІЙНО-БОГОСЛОВСЬКОМУ ВИМІРІ.....179

Мілешкін Михайло

РЕЛІГІЙНА СВІДОМІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ХРИСТІЯН В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ
ВИКЛИКІВ: КОНТЕНТ-АНАЛІЗ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
«РІВЕНЬ РЕЛІГІЙНОСТІ, ДОВІРА ДО ЦЕРКВИ, КОНФЕСІЙНИЙ РОЗПОДІЛ
ТА МІЖЦЕРКОВНІ ВІДНОСИНИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ»183

Максимець Олексій

ЕСХАТОЛОГІЧНА ІДЕЯ В АВРААМІЧНИХ РЕЛІГІЯХ.....185

Мінькович Микола

ПРОБЛЕМАТИКА АНТИХРИСТА В РЕЛІГІЙНО-БОГОСЛОВСЬКІЙ ДУМЦІ:
ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ188

Голобородько Василь

САКРАЛЬНИЙ РІК В СТАРОЗАВІТНОМУ ЮДАЇЗМІ190

СЕКЦІЯ: МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Басіста Лілія

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ДИСИДЕНТСТВА В 11 КЛАСІ.....194

Матенко Катерина

ВПРОВАДЖЕННЯ ТАКСОНОМІЇ Б. БЛУМА ЯК ОСНОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ
КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ198

Мороз Олена

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ШЛЯХОМ ФІЛОСОФСЬКИХ ПИТАНЬ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.....201

Плачінта Ірина

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО
ПІДХОДУ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ205

Сливчук Ірина

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ207

Смолінська Галина

ЗДАТНІСТЬ ДО КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ
ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....209

Цуркан Тетяна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА РІЗНОМАНІТНІСТЬ У СУЧАСНОМУ ОСВІТЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ212

СЕКЦІЯ: ІСТОРІЯ ТА ПОЛІТИКА ПАМ'ЯТІ

Вахнянин Анна

ЗАХОДИ Й ІНІЦІАТИВИ ЗІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ215

Гаврилюк Юлія

СУЧАСНА РУМУНСЬКА АНГЛОМОВНА ІСТОРІОГРАФІЯ ВИВЧЕННЯ СТАНОВИЩА КОРОЛІВСТВА РУМУНІЯ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ219

Гапчич Діана

ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ ЯК ГЕНЕТИЧНА ПАМ'ЯТЬ УКРАЇНЦІВ.....221

Дзюба Галина

ПРИРОДА І ЖИТТЯ ЖІНКИ В САКРАЛЬНИЙ ОНТОЛОГІЇ БУТТЯ224

Єгоров Руслан

ПАМ'ЯТАТИ ЩОБ ПЕРЕМАГАТИ: РОЛЬ ГЕНЕТИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ УКРАЇНЦІВ У СУЧАСНІЙ РЕАЛЬНОСТІ227

Жук Майя

ВИСВІТЛЕННЯ ТА КРИТИКА РАДЯНСЬКОЇ ДІЙСНОСТІ 1980–1991 РР. У МАТЕРІАЛАХ ЖУРНАЛУ «BEZTAKNIST»230

Морозенко Володимир

РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗБРОЙНИХ СИЛ ДОБИ ГЕТЬМАНАТУ 1918 РОКУ232

Навозняк Анастасія

РЕВОЛЮЦІЯ ГІДНОСТІ: ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ235

Олешкевич Володимир

ОТАМАНЩИНА В ОЦІНКАХ ПОЛІТИЧНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917-1921 РОКІВ237

Пилипець Валерія

ГОЛОСИ З-ПІД ПОПЕЛУ: ЧИ МОЖЕМО МИ РЕКОНСТРУЮВАТИ СВІТОГЛЯД МЕШКАНЦІВ ПОМПЕЙ?.....240

Півень Руслана

ОБРАЗ СИМОНА ПЕТЛЮРИ В РАДЯНСЬКІЙ ТА СУЧАСНІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ.....243

Талімончук Юлія

«ДУХОВНИЙ ОБЕРІГ РІВНОГО» АБО ІСТОРІЯ СВЯТО-ВОСКРЕСЕНСЬКОГО КАФЕДРАЛЬНОГО СОБОРУ У МІСТІ РІВНЕ246

Хов'якова Катерина

РОЛЬ ФОТОДОКУМЕНТАЛЬНИХ ВИСТАВОК АРХІВУ НАЦПАМ'ЯТІ У ВИВЧЕННІ ПРОБЛЕМ ІДЕНТИЧНОСТІ.....249

Шепітак Наталія

ПОЛІТВ'ЯЗНІ ВАСИЛЬ СТУС І СТЕФАНІЯ ШАБАТУРА В КОЛОВОРОТІ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРИЗМУ.....251

Якубів Наталія

ТІНІ ЗАБУТИХ «ПРЕДКІВ»: ТРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ-ЕМІГРАНТІВ, ЯКІ ЗДОБУЛИ УСПІХ НА ЧУЖИНІ254

Якуба Олександр

ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ТА ПАМ'ЯТЬ: ЯК ХАРКІВ ФОРМУЄ НОВІ МІСЦЯ ПАМ'ЯТІ ПІСЛЯ 2022 РОКУ259

Яременко Владислав, Філіппович Вікторія ГЕНЕТИЧНИЙ КОД УКРАЇНЦІВ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	261
---	-----

СЕКЦІЯ: ЛІНГВІСТИКА

Beshlei Olga METAPHORS IN AMERICAN POLITICAL SPEECHES	265
Бортун Каріна ОСНОВИ РИТОРИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ: СТАТУС, ФУНКЦІЇ	269
Виклюк Анна РЕАЛІЗАЦІЯ ВТОРИННОЇ НОМІНАЦІЇ ТЕРМІНІВ НЕЙРОНАУКИ ЧЕРЕЗ МЕТАФОРУ (НА ПРИКЛАДІ ОДНОКОМПОНЕНТНИХ ТЕРМІНІВ НЕЙРОНАУКИ)	272
Вітвицька Наталя FUNCTIONAL FEATURES OF HYPERBOLE IN THE SPEECH OF A TRICKSTER CHARACTER (BASED ON THE MATERIAL OF NEIL GAIMAN'S COLLECTION 'SCANDINAVIAN MYTHOLOGY')	275
Юлія Головащенко, Микола Прохоров ТЕКСТОТВОРЕННЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ І ПОСТКОЛОНІАЛІЗМУ	278
Горяк Евеліна АНАЛІЗ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В ОПОВІДАННІ «THE LION'S SKIN»	282
Горшкальова Марія, Гуцуляк Тетяна СПЕЦИФІКА ТВОРЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ ФЕМІНІТИВІВ У СФЕРІ МЕДІА ТА СОЦМЕРЕЖ	284
Dushkevych Alina LEXICAL FEATURES OF PROFESSIONAL LANGUAGE	288
Боднарюк Іван УКЛАДАННЯ ГЛОСАРІЮ НІМЕЦЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ДЛЯ ВІСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ НАВЧАННЯ ЗА КОРДОНОМ	291
Жовтяк Владислав ПАРАДИГМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	293
Анастасія Сидоряк, Гуцуляк Тетяна МАТЕРІАЛИ «РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО СЛОВНИКА» ЗА РЕД. А. КРИМСЬКОГО ТА С. ЄФРЕМОВА ЯК ВАЖЛИВЕ ДЖЕРЕЛО ПИТОМИХ ІМЕННИКОВИХ СИНОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	296
Закутня Анна, Ткач Людмила УКРАЇНСЬКІ РЕКЛАМНІ ТЕКСТИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ. ТА ЇХ НАРАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ	299
Казимір Ірина ЛІНГВОФІЛОСОФСЬКІ ПЕРЕДУМОВИ ЛЕКСИЧНОЇ ВАРІАТИВНОСТІ	304
Кифорак Ангеліна-Іванка СИСТЕМНО-СТРУКТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ БІБЛІЙНИХ ОДИНИЦЬ (СИНОНІМІЯ, АНТОНІМІЯ, ПОЛІСЕМІЯ) У ТВОРЧОСТІ В. ШКЛЯРА	306
Логош Ангеліна, Ткач Людмила ВИКОРИСТАННЯ ДІАЛЕКТНИХ СЛІВ ТА ФОРМ У ПРАКТИЦІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ ВОЛОДИМИРА КМІЦИКЕВИЧА)	309

Колесник Юлія

ЛЕКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ОБРАЗУ «ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ»
У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ.....316

Viktoriia Linnikova

REPRESENTATION OF FOOD IMAGERY: AN ANALYSIS OF NOUNS
IN JAMIE OLIVER'S COOKING BLOG318

Радик Валентина

ЛЕКСИКА БУДІВНИЦТВА У ГОВІРЦІ СЕЛА ВАСИЛІВ
ЗАСТАВНІВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 320

Сидоряк Анастасія

МАТЕРІАЛИ «РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО СЛОВНИКА»
А РЕД. А. КРИМСЬКОГО ТА С. ЄФРЕМОВА ЯК ВАЖЛИВЕ ДЖЕРЕЛО
ПИТОМИХ ІМЕННИКОВИХ СИНОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ..... 324

Стефурак Олена

АВТОРСЬКА НЕОЛОГІЗАЦІЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ
У НАСЛІДОК ПОВНОМАШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ326

Dumbravanu Catalina

CODE SWITCHING: TO- BE- OR- NOT- TO- BE
A MEMORY GAME IN DAILY DISCOURSE328

Carmen Claudia Pavel

CULTURAL MEMORY AT THE BORDER DRAWN BY MEDIA DISCOURSE331

Buburuzan Colțuneac Raluca Elena

LE POIDS DE LA VÉRITÉ DANS LES MAXIMES CONVERSATIONNELLES.....334

Mădălina Roxana Smochină (căs. Bulai)

TRADUCEREA DISCURSULUI SPECIALIZAT MEDICAL:
PROVOCĂRI ȘI DIFICULTĂȚI336

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО



ПАМ'ЯТЬ І ЗАБУТТЯ: ГЕНДЕРНА «ПОЛІТИКА» У ФЕМІНІСТИЧНІЙ НАУКОВІЙ ФАНТАСТИЦІ («ОПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ» МАРГАРЕТ ЕТВУД, «ДІВЧИНА, ЯКУ ПІДКЛЮЧИЛИ» ДЖЕЙМСА ТІПТРИ)

Віщак Юліанна

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича (Україна)
yu.vishchak@chnu.edu.ua

Пам'ять і забуття – це не лише індивідуальні явища, котрі формуються під впливом особистого досвіду та психіки, а й складні соціальні процеси, що конструюють ідентичність та колективну історію спільнот, визначаючи, які події, постаті, наративи зберігаються, а які виключаються чи маргіналізуються.

У філософській традиції, від Платона до Моріса Альбвакса, пам'ять розглядається як інструмент збереження досвіду, тоді як забуття – необхідний механізм формування пам'яті (зокрема, колективної), котрий регулюється з ідеєю відбору того, що має бути збережене, а що – забуте. Мішель Фуко у своїх дослідженнях підкреслював, що влада здійснюється не лише через контроль над тілом і поведінкою, але й за допомогою маніпуляцій знанням та історією [3]. Забуття в цьому контексті стає політичним актом, засобом конструювання офіційних наративів, що ігнорують маргіналізовані голоси.

У феміністичній теорії теми пам'яті та забуття тісно пов'язані з питаннями гендерної нерівності. Систематичне ігнорування жіночого досвіду, витіснення жіночих історій і наративів із колективної пам'яті є формами культурної репресії. Література, зокрема наукова фантастика, пропонує унікальний простір для аналізу цих процесів, оскільки дозволяє моделювати альтернативні реальності, де персонажі намагаються відновити втрачену пам'ять, переосмислити забуті імена, переписати історію з урахуванням маргіналізованих голосів. У цьому контексті феміністична наукова фантастика стає не лише формою спротиву, а й інструментом реконструкції колективної ідентичності, де пам'ять виступає політичним актом. Такі тексти порушують питання: хто має право пам'ятати, хто визначає, що варте збереження, і як саме пам'ять формує майбутнє. Через метафори амнезії, архіву, голосу і тіла, автори створюють критичний дискурс, що протистойть забуттю як механізму патріархального контролю.

У цій науковій розвідці проаналізовано гендерні аспекти так званої «політики» забуття у феміністичній науковій фантастиці на прикладі роману **Маргарет Етвуд «Оповідь служниці»** («The Handmaid's Tale», 1985) і новели **Джеймса Тіптрі (Еліс Бредлі Шелдон) «Дівчина, яку підключили»³³** («The Girl Who Was Plugged In», 1973). Обидва твори

³³ Переклад – Віщак Ю.

репрезентують дистопічні світи, де контроль над тілом і свідомістю жінок здійснюється через маніпуляцію історичною пам'яттю та створення нових, «офіційних» наративів. Спираючись на феміністичну філософію, зокрема ідеї Джудіт Батлер і Донни Гаравей, а також теорії культурної пам'яті, аналізується, як ці тексти викривають механізми забуття та пропонують стратегії опору, зберігаючи можливість для альтернативної пам'яті, яка кидає виклик гегемонним дискурсам.

Забуття як інструмент політичної влади у «Оповіді служниці»

У романі Маргарет Етвуд «Оповідь служниці» забуття виступає як головна стратегія тоталітарної влади Республіки Гілеад. Держава систематично стирає історичну пам'ять суспільства, особливо жінок, щоб легітимізувати нові форми гендерної ієрархії. Забороняючи жінкам читати, писати й навіть мати власні імена (героїня відома як Фредова, тобто буквально та, що належить Фреду), влада прагне викоринити будь-які спогади про індивідуальну свободу.

Політика забуття проявляється як у колективному, так і в особистісному вимірі. Гілеадський режим маніпулює релігійними текстами, вириваючи їх із контексту, щоб виправдати насильство й підкорення. Історія переписується, а минуле стирається – жінки не знають про здобутки феміністичного руху, свої права чи навіть власну цінність поза межами репродуктивної функції.

Проте особисті спогади Фредової стають актом опору. Її внутрішній монолог – це спроба зберегти пам'ять про життя до Гілеаду: про дитину, коханого, свободу вибору, дружбу, любов і втрату. Це інтимний простір пам'яті, що суперечить офіційній «істині» режиму. Таким чином, Етвуд показує, що навіть у найжорстокіших умовах пам'ять може виступати як форма непокори.

Забуття, таким чином, виступає як стратегія і політика, яка активно діє для того, щоб певні аспекти історії не стали частиною колективної пам'яті. Альбакс звертає увагу на те, як політичні й соціальні структури використовують забуття для укріплення своїх позицій, витісняючи певні події або групи людей з історії, щоб створити бажану інтерпретацію минулого [4].

Технологічне забуття у «Дівчині, яку підключили»

У новелі Джеймса Тіптрі-молодшого політика забуття набуває іншого, але не менш репресивного вигляду. Тут йдеться не про тоталітарну державу, а про корпоративно-контрольоване суспільство, де технології стають інструментом забуття – не тільки інституційного, а й особистісного.

Головна героїня, Ф. Берк, має «неідеальну» зовнішність, хворобу, непривілейований статус і живе в суспільстві, де фізична краса є головним критерієм соціального визнання та визначає цінність особистості. Її тіло не відповідає домінантним естетичним стандартам, що робить її невидимою. У спробі знайти своє місце в системі, вона добровільно погоджується стати операторкою Делфі – ідеалізованої аватари, створеної для корпоративної експлуатації. Делфі – красива, успішна медійна зірка, якою маніпулюють маркетологи, неонауковці та продюсери для отримання прибутку, а реальна жінка, що стоїть за нею, залишається поза ме-

жами публічної видимості. Ф. Берк фізично відокремлена від тіла свого аватара – її справжнє тіло підключене до системи керування, ізольоване у технологічному контейнері, що нагадує лікарняну капсулу. Ця дихотомія між видимою, привабливою оболонкою та невидимою операторською оголює критику культури, в якій тіло жінки редукується до картинки, а справжній досвід – до мовчазної, невидимої праці.

У цьому випадку забуття діє на кількох рівнях. По-перше, стирання особистої ідентичності: Ф. Берк втрачає зв'язок із власним тілом і свідомістю, адже її існування зводиться до ролі невидимого оператора. По-друге, суспільне забуття – масова аудиторія, яка обожнює Делфі, ніколи не замислюється про те, хто стоїть за цією ідеалізованою фігурою. Існування таких людей, як Ф. Берк, не вписується в наратив про досконалість і успіх, тому вони стають «невидимими». По-третє, технологічне забуття. Технології використовуються для того, щоб стерти межі між реальністю та ілюзією, підкреслюючи, що тіло жінки може бути «конструйованим» і «переписаним» заради ринку.

У цьому контексті забуття не є просто відсутністю пам'яті – це активний процес витіснення, що дозволяє зберігати ілюзію бездоганної реальності. Ф. Берк живе в тіні свого аватара, втрачаючи себе, що стає метафорою для критики культури, де жіноча тілесність редукується до товару.

Попри жанрові відмінності, роман «Оповідь Служниці» і новела «Дівчина, яку підключили» мають спільне ідеологічне підґрунтя, особливо у зображенні політики забуття. Обидва твори досліджують механізми контролю над жіночим тілом і пам'яттю як ключові інструменти підпорядкування. Зокрема, контроль над тілом і пам'яттю: у Гілеаді, релігійно-політична влада визначає роль жінки виключно через її здатність до репродукції, повністю контролюючи її тіло, поведінку та навіть мову. У світі Тіптрі домінування здійснюється через технології та медіа, які нав'язують стандарти краси й успіху, витісняючи ті тіла, що не відповідають цим нормам.

Як Фредова, так і Ф. Берк поступово позбавляються права на власну історію. Їхні імена, тіла, спогади стають частиною зовнішніх систем – політичних або комерційних, – які переписують їхню суб'єктність відповідно до владних інтересів. Особистість підмінюється роллю, а внутрішній досвід – наративом, вигідним для режиму чи корпорації. Водночас обидві героїні намагаються зберегти себе через пам'ять. Фредова відновлює власну ідентичність через внутрішні монологи, спогади про минуле життя, кохання й втрати. У випадку Ф. Берк опір менш очевидний: процес втрати себе є більш радикальним – розщеплення між тілом і свідомістю майже незворотне, і саме це підкреслює трагізм її становища. Її пам'ять зникає без свідків, а тіло перетворюється в «непотрібний, опрацьований матеріал».

Таким чином, обидва тексти демонструють як забуття зброєю проти маргіналізованих верств суспільства, тоді як пам'ять, навіть фрагментарна, залишається єдиною надією на опір і відновлення суб'єктності.

Пам'ять у феміністичній науковій фантастиці виступає не просто елементом сюжету, а ключовою категорією спротиву, самоусвідомлення та реконструкції ідентичності. У світах, де жіночий досвід систематично витісняється, тіла підпорядковуються зовнішньому контролю, а історії стираються або переписуються, саме пам'ять дозволяє персонажкам зберегти зв'язок із собою, з минулим і з Іншими. Вона чинить опір забуттю як формі насильства та стає простором, у якому можливе переосмислення – і себе, і системи.

Список використаних джерел

1. Етвуд М. (2017). Оповідь служниці. Харків : Клуб Сімейного Дозвіллі. 272 с.
2. Butler, J. (1990) Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity. Routledge, New York, 172 p.
3. Foucault, M. (1975) Surveiller et punir: Naissance de la prison. éditions Gallimard, Paris. 318 p.
4. Halbwachs M. (1950). La mémoire collective. Paris, P.U.F. 170 p.
5. Haraway, D. (2016). A Cyborg Manifesto Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century. University of Minnesota Press. 88 p. URL : https://warwick.ac.uk/fac/arts/english/currentstudents/undergraduates/modules/fictionno_w/narrativemediaandtheoryinthe21stcentury/manifestly_haraway_----_a_cyborg_manifesto_science_technology_and_socialist-feminism_in_the_....pdf
6. Tiptree Jr., James (1973). 'The Girl Who Was Plugged In.' New Dimensions 3. Ed. Robert Silverberg. Garden City, N.Y: N. Doubleday. pp. 60-93.

Наукове видання

«Платон мені друг, але істина дорожча»:
теоретико-практичні та методологічні аспекти розвитку
сучасних гуманітарних наук

Матеріали III Міжнародної молодіжної конференції

За загальною редакцією:

Тичініної Альони Романівни
Горохолінської Ірини Володимирівної
Калинич Катерини Федорівни
Бешлей Ольги Василівни
Христана Назарія Михайловича
Луцана Ігоря Васильовича

Дизайн та верстка

Юліанна Віщак

Підписано до друку 27.05.2025. Формат 60х84/16
Папір офсетний. Електронне видання.
Умов.-друк. арк. 19,6. Обл.-вид. арк. 20,0. Зам. 3-007.
Видавництво Чернівецького національного університету
58012, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002

2025



ISBN 978-966-423-966-7

Дизайн:
Юліанна Віщак